

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Σχολή Επιστημών Υγείας

Τμήμα Ιατρικής

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Ανάπτυξη νέων φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση»

Postgraduate Program in

«Development of new drugs: research, launch and access»

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚ. ΕΤΟΥΣ 2026-2027

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

«Ανάπτυξη νέων Φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση»

Χαιρετισμός Διευθυντή

Τόσο στη χώρα μας, όσο και διεθνώς, το κανονιστικό δίκαιο διενέργειας κλινικών μελετών, έγκρισης, τιμολόγησης, αξιολόγησης και αποζημίωσης των νέων φαρμάκων αλλάζει με γοργούς ρυθμούς, σε μια προσπάθεια να εναρμονισθεί με την ραγδαία εξέλιξη των ιατροβιολογικών επιστημών, την καθιέρωση νέων, καινοτόμων θεραπειών και την εκτόξευση του κόστους της φαρμακευτικής δαπάνης σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ σε δυσβάσταχτα ύψη, ακόμη και για τις πιο πλούσιες χώρες, πολύ δε περισσότερο για χώρες όπως η Ελλάδα. Οι ραγδαίες αλλαγές κατέλαβαν τους επαγγελματίες υγείας, τους διαχειριστικούς φορείς, τη δημόσια διοίκηση, αλλά και την επιστημονική κοινότητα εξ απήνης, καθώς δεν διαθέτει το εκπαιδευμένο προσωπικό που χρειάζεται για να στελεχωσει και να λειτουργήσει τις νέες δομές.

Η επιλογή σας να ακολουθήσετε αυτή την εξειδίκευση και η αναμενόμενη επιτυχής ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών δεν σας οδηγεί απλώς στην απόκτηση ενός Μεταπτυχιακού τίτλου. Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η δημιουργία του αναγκαίου ανθρώπινου δυναμικού για την αποτελεσματική και σύγχρονη εφαρμογή πολιτικών υγείας και φαρμάκου στη χώρα μας με την παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της ανάπτυξης νέων φαρμακευτικών ουσιών, της διαδικασίας έγκρισης και πιστοποίησής τους, των μηχανισμών αξιολόγησης και κυκλοφορίας τους και της πρόσβασης των ασθενών σε αυτά.

Αξιοποιήστε τα επόμενα δύο χρόνια, ώστε να εξοπλισθείτε με όλα εκείνα τα εφόδια που θα σας βοηθήσουν να ακολουθήσετε με επιτυχία το δρόμο που εσείς επιλέξατε. Σας καλωσορίζω στο ΠΜΣ της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ «Ανάπτυξη νέων φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση».

Αθήνα 2026

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ

Κωνσταντίνος Νικ. Συρίγος, MD, PhD, FCCP

Καθηγητής Παθολογίας & Ογκολογίας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Διευθυντής Γ' Παθολογικής Κλινικής και Ομώνυμου Εργαστηρίου Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Visiting Professor of Thoracic Oncology, Yale School of Medicine, CT, USA

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Πίνακας Περιεχομένων

Διοικητικά όργανα	4
Πιστοποίηση	5
Εγκαταστάσεις Πρόσβαση και Επικοινωνία	6-8
I. Εγκαταστάσεις	6
II. Πρόσβαση	7
III. Επικοινωνία	8
Αντικείμενο – Σκοπός	9
Κριτήρια επιλογής υποψηφίων	10-12
I. Κατηγορίες και αριθμός εισακτέων	10
II. Επιλεξιμότητα υποψηφίων	11-13
Πρόγραμμα Σπουδών	14-33
I. Γενικές πληροφορίες	14
II. Διάρκεια Φοίτησης	15
III. Τόπος - ωράριο – διάρκεια – διδάκτρα	16
IV. Καθορισμός διδακτικής και εξεταστικής περιόδου	17
V. Διδακτική και εξεταστική περίοδος	18
VI. Συνοπτικό πρόγραμμα μαθημάτων	19-21
VII. Περιεχόμενο – περιγραφή μαθημάτων	22-26
VIII. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	27-29
IX. Διδάσκοντες ΠΜΣ	30-33
Εξέταση και Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών	34-39
I. Γενικές πληροφορίες Εξέτασης και Αξιολόγησης	34-35
II. Διπλωματική Εργασία	36
III. Μορφή Διπλωματικής Εργασίας	37-39
Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών	40-44
Αξιολόγηση του ΠΜΣ	45-46

Διοικητικά Όργανα

Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής

Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

Πρόεδρος & Διευθυντής: Κωνσταντίνος Νικ. Συρίγος Καθηγητής

Μέλη: 1) Αναστάσιος Κόλλιας, Καθηγητής

2) Μελπομένη Πέππα, Καθηγήτρια

3) Χριστίνα Δάλλα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

4) Ανδριανή Χαρπίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Επιστημονικά Υπεύθυνη:

Μελπομένη Πέππα

Γραμματειακή Υποστήριξη

Κατερίνα Γεωργάκη

Μιχαέλα Λαμπαθάκη

Πιστοποιήσεις

Απόφαση Ίδρυσης: 822/2.7.2018

ΦΕΚ:3325/10-08-2018

Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο
ISO 9001:2015

Φορέας Πιστοποίησης: TUVHELLAS (TUVNORD) A.E. NORD

Accreditation Report for the Postgraduate Study Programme of:

Development of new drugs: research, launch and access

Department of Medicine
Institution: National and Kapodistrian University of
Athens

Date: 28 September 2023

Π.Π.Ζ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Εγκαταστάσεις, πρόσβαση και επικοινωνία

Ι. Εγκαταστάσεις

Η Γ' Παθολογική Κλινική & Ομώνυμο Εργαστήριο της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, στο ΓΝΑ «Η Σωτηρία», έχει αναλάβει την οργανωτική και διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ διαθέτει τις αναγκαίες αίθουσες διδασκαλίας (με πρόσβαση για άτομα με ειδικές ανάγκες), τον απαραίτητο εξοπλισμό και την υλικοτεχνική υποδομή, τεχνογνωσία και ανθρώπινο δυναμικό που απαιτείται, ώστε να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ.

Πλήρης πρόσβαση για άτομα με ειδικές ανάγκες

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

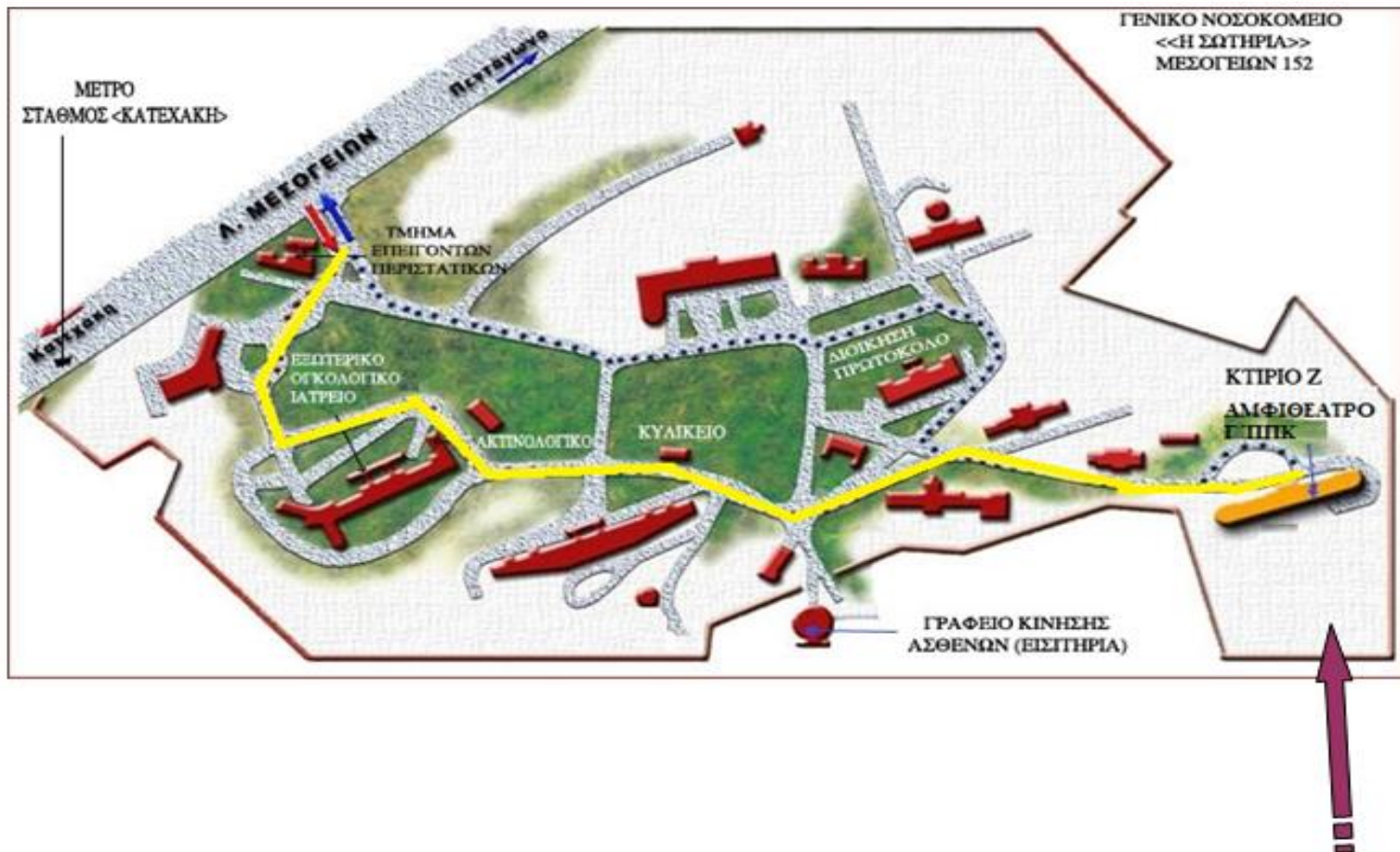
«Ανάπτυξη νέων Φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση»

Εγκαταστάσεις, πρόσβαση και επικοινωνία

II. Πρόσβαση

Γενικό Νοσοκομείο «Η Σωτηρία», Λ. Μεσογείων 152, 11527 Αθήνα τέλος κίτρινης γραμμής, Κτίριο Ζ

Μέσα στο Νοσοκομείο το αμφιθέατρο της Γ΄ Παν/κής Παθολογικής Κλινικής και Ομώνυμου Εργαστηρίου βρίσκεται στο τέλος της κίτρινης γραμμής, (Κτίριο Ζ) και στον 2ο όροφο

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

«Ανάπτυξη νέων Φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση»

Αντικείμενο - Σκοπός

Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Ανάπτυξη νέων φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της ανάπτυξης νέων φαρμακευτικών ουσιών, της διαδικασίας έγκρισης και πιστοποίησής τους, των μηχανισμών αξιολόγησης και κυκλοφορίας τους και της πρόσβασης των ασθενών σε αυτά, εισάγοντας τους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές (Μ.Φ.) στις μεθόδους έρευνας για την παραγωγή ή/και εφαρμογή καινούριας γνώσης ώστε:

- ✓ Να γεφυρώσει το γνωστικό πεδίο της βασικής, προκλινικής έρευνας με την κλινική έρευνα και την εκτεταμένη κλινική χρήση ενός φαρμάκου.
- ✓ Να εμβαθύνει στις προϋποθέσεις έγκρισης και κυκλοφορίας ενός φαρμακευτικού σκευάσματος από τις κανονιστικές αρχές της Ελλάδας (ΕΟΦ), της Ευρώπης (EMA) και των Ηνωμένων Πολιτειών (FDA).
- ✓ Να αναλύσει τις βασικές αρχές των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, της προστασίας δεδομένων, της αξιολόγησης και προώθησης των φαρμάκων, της διαπραγμάτευσης και τοποθέτησής τους στην φαρμακευτική αγορά, με έμφαση στον τρόπο λειτουργίας της Αξιολόγησης Τεχνολογίας Υγείας (Health Technology Assessment).

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Ανάπτυξη νέων φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση», Master of Science (MSc) in «Development of new drugs: research, launch and access» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Ο τίτλος απονέμεται από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Κριτήρια Επιλογής Υποψηφίων

Ι. Κατηγορίες και αριθμός εισακτέων

Στο Π.Μ.Σ. «Ανάπτυξη νέων φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α΄ κύκλου σπουδών των Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι άλλων Τμημάτων των Πανεπιστημίων ή και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων της αλλοδαπής όπως επαγγελματίες υγείας (ιατροί, φαρμακοποιοί, βιολόγοι, νοσηλευτές, οικονομολόγοι της υγείας και διοικητικά στελέχη νοσηλευτικών μονάδων) που εργάζονται στον ευρύτερο χώρο του φαρμάκου και θέλουν να γνωρίσουν τις στοιχειώδεις αρχές της ανάπτυξης, έρευνας, έγκρισης, κυκλοφορίας και τοποθέτησης των φαρμάκων στην φαρμακευτική αγορά, της πρόσβασης των ασθενών σε αυτά, αλλά και να εμβαθύνουν στην πρακτική εφαρμογή των διαδικασιών αποζημίωσης αξιολόγησης και τιμολόγησης κ.ά.

Ενδεικτικά, οι συμμετέχοντες μπορεί να αποτελούν ιατρούς με ενδιαφέρον στη διοίκηση, στελέχη δημόσιων οργανισμών του υγειονομικού τομέα (Νοσοκομεία, Υπουργείο Υγείας, ΕΟΠΥΥ, ΕΟΦ κ.ά.), ερευνητές με γνωστικό αντικείμενο την έρευνα του φαρμάκου και των υπηρεσιών υγείας και στελέχη ιδιωτικών εταιριών, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην υγεία (ιδιωτικά θεραπευτήρια, φαρμακευτικές εταιρίες, εταιρίες βιοϊατρικής τεχνολογίας, εταιρίες διενέργειας κλινικών μελετών κ.ά.).

Το Π.Μ.Σ. «Ανάπτυξη νέων φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση» θα δέχεται ογδόντα (80) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος

Κριτήρια Επιλογής Υποψηφίων

II. Επιλεξιμότητα Υποψηφίων

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 και τις προβλέψεις του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε Ιούλιο, με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- 1.Αίτηση Συμμετοχής.
- 2.Αναλυτικό Βιογραφικό σημείωμα.
- 3.Βεβαιώσεις και αντίγραφα που πιστοποιούν επιπλέον δικαιολογητικά που καταθέτουν οι υποψήφιοι και γενικά όσα αναφέρονται στο Βιογραφικό τους σημείωμα.
- 4.Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών.
- 5.Πιστοποιητικό Αναλυτικής βαθμολογίας όλων των ετών σπουδών.
- 6.Αντίγραφο σχετικού μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (εάν υπάρχει).
- 7.Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές (εάν υπάρχουν).
- 8.Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας (εάν υπάρχουν).
- 9.Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
- 10.Δύο συστατικές επιστολές.
- 11.Πιστοποιητικό αγγλικής γλώσσας, επιπέδου B2.
- 12.Κάθε άλλο στοιχείο που κατά τη γνώμη του υποψηφίου θα συνέβαλε ώστε η ΣΕ να σχηματίσει πληρέστερη και πιο ολοκληρωμένη άποψη.

Κριτήρια Επιλογής Υποψηφίων

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται μετά από δημόσια συνέντευξη-εξέταση σε καθορισμένη από την Εξεταστική Επιτροπή ύλη με συνεκτίμηση των εξής κυρίως κριτηρίων:

1. Γενικός βαθμός πτυχίου (ποσοστό 15%)
2. Μεταπτυχιακός τίτλος και συνάφεια με το επιστημονικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. (ποσοστό 5%)
3. Βαθμός σε προπτυχιακά μαθήματα συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το Π.Μ.Σ. (ποσοστό 10%)
4. Συνάφεια του πτυχίου ΑΕΙ και των γνώσεων του υποψηφίου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ (ποσοστό 10%)
5. Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια (ποσοστό 15%)
6. Πιστοποιητικό αγγλικής γλώσσας (κατώτατο επίπεδο B2) (ποσοστό 10%)
7. Προφορική συνέντευξη (ποσοστό 35%), όπου εκτιμώνται μεταξύ άλλων η δυνατότητα και το κίνητρο (motivation) του υποψηφίου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, για κάθε υποψήφιο θα διαμορφώνεται μία συνολική βαθμολογία στην κλίμακα 0-100. Μετά την κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τη βαθμολογία, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα Αξιολόγησης υποψηφίων και την λίστα επιτυχόντων και τους καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση. Η ΣΕ προτείνει συγκεκριμένο αριθμό υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ, καθώς επίσης και τους υποψηφίους στους οποίους θα χορηγηθεί τυχόν υποτροφία. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, δύναται η δυνατότητα εγγραφής όλων των υποψηφίων που ισοβάθμησαν, ως υπεράριθμων. Υποψήφιοι με υποτροφία εσωτερικού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, του Ιδρύματος Ωνάση και του ΕΚΠΑ γίνονται δεκτοί καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου αριθμού. Ο πίνακας επιτυχόντων θα επικυρώνεται από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός είκοσι (20) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Πρόγραμμα Σπουδών

Ι. Γενικές πληροφορίες

Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Σε περίπτωση αδυναμίας έναρξης στο εαρινό εξάμηνο, δύναται να μεταφερθεί στο χειμερινό, με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Εβδομήντα(70) ECTS από τα προσφερόμενα υποχρεωτικά μαθήματα του Α΄, Β΄ και Γ΄ εξαμήνου και είκοσι (20) ECTS από την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας του Γ΄ εξαμήνου.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση, πρακτικές ασκήσεις και παράλληλες δραστηριότητες: παρακολούθηση ημερίδων, συνεδρίων ή διαλέξεων εκτός του τακτικού προγράμματος του Π.Μ.Σ., τη συγγραφή επιστημονικών εργασιών καθώς και την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης, ενώ θα υπάρχει η δυνατότητα σύγχρονης διαδικτυακής παρακολούθησης. Ο κάθε φοιτητής θα πρέπει να δηλώσει από την αρχή του εξαμήνου τον τρόπο με τον οποίο θα επιλέξει να παρακολουθεί τα μαθήματα και δεν θα υπάρχει η δυνατότητα αλλαγής παρά μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις για τις οποίες θα πρέπει να έχει ενημερωθεί νωρίτερα η Γραμματεία. Επίσης, κατά τη διάρκεια της διαδικτυακής παρακολούθησης οι φοιτητές θα πρέπει να φροντίσουν για την τεχνική επάρκεια της σύνδεσής τους και να έχουν υποχρεωτικά ανοιχτή την κάμερα του υπολογιστή καθ'όλη τη διάρκεια των διαλέξεων. Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα.

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Πρόγραμμα Σπουδών

II. Διάρκεια Φοίτησης

1. Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν, με αίτησή τους, παράταση της διάρκειας σπουδών για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, μόνο μια φορά και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των 2 (δύο) ακαδημαϊκών εξαμήνων. Η ανώτατη χρονική διάρκεια, δηλαδή, ορίζεται σε πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η μη ολοκλήρωση των σπουδών μέσα σε διάστημα πέντε (5) ακαδημαϊκών εξαμήνων από την εγγραφή στο ΠΜΣ συνεπάγεται με τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από το πρόγραμμα.

2. Αναστολή Φοίτησης

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής αιτείται μέσω της γραμματείας του Π.Μ.Σ. το επιθυμητό διάστημα αναστολής της φοίτησής του, αιτιολογώντας και προσκομίζοντας ενδεχομένως τα αντίστοιχα δικαιολογητικά (ιατρική βεβαίωση, βεβαίωση εργασίας κ.α.). Η ΣΕ ελέγχει την αίτηση και εισηγείται στην ΣΕ την αιτιολογημένη έγκριση ή απόρριψη του αιτήματος η οποία και διαβιβάζει στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής προς έγκριση.

Πρόγραμμα Σπουδών

III. Τόπος – ωράριο – διάρκεια - δίδακτρα

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται

Στο Αμφιθέατρο της Γ' Παν/κής Παθολογικής Κλινικής & Ομώνυμου Εργαστηρίου, ΓΝΑ "Η Σωτηρία", Κτήριο Ζ, 2ος όροφος και εξ αποστάσεως με τη χρήση πλατφόρμας

Ημέρες – Ώρες Μαθημάτων

Παρασκευή 16:00 - 20:00

Σάββατο 09:00 - 15:00

Διάρκεια

Τρία (3) Ακαδημαϊκά εξάμηνα

Δίδακτρα

1.500 ευρώ / εξάμηνο

Πρόγραμμα Σπουδών

IV. Καθορισμός Διδακτικής και Εξεταστικής Περιόδου Ακαδημαϊκού Έτους 2025-2026

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Περίοδος διδασκαλίας:

από Δευτέρα 21 Σεπτεμβρίου 2026 έως και Παρασκευή 8 Ιανουαρίου 2027

Περίοδος εξετάσεων:

από Δευτέρα 18 Ιανουαρίου 2027 έως και Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου 2027

Επίσημες αργίες

- Εθνική εορτή
- Πολυτεχνείο
- Διακοπές Χριστουγέννων
- Τριών Ιεραρχών

Τετάρτη 28 Οκτωβρίου 2026

Τρίτη 17 Νοεμβρίου 2026

από Πέμπτη 24 Δεκεμβρίου 2026 έως και Τετάρτη 6 Ιανουαρίου 2027

Σάββατο 30 Ιανουαρίου 2027

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Περίοδος διδασκαλίας:

από Δευτέρα 8 Φεβρουαρίου 2027 έως και Παρασκευή 28 Μαΐου 2027

Περίοδος εξετάσεων:

από Δευτέρα 7 Ιουνίου 2027 έως και Παρασκευή 28 Ιουνίου 2027

Επίσημες αργίες

- Καθαρά Δευτέρα
- Εθνική εορτή
- Διακοπές Πάσχα
- Πρωτομαγιά
- Αγίου Πνεύματος

Δευτέρα 15 Μαρτίου 2027

Πέμπτη 25 Μαρτίου 2027

Από Μ. Δευτέρα 26 Απριλίου 2027 έως και Παρασκευή 7 Μαΐου 2027

Σάββατο 1 Μαΐου 2027

Δευτέρα 21 Ιουνίου 2027

Εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου: από Τετάρτη 1 Σεπτεμβρίου 2027 έως και Παρασκευή 17 Σεπτεμβρίου 2027

Πρόγραμμα Σπουδών

V. Διδακτική και εξεταστική περίοδος Ακαδημαϊκού Έτους 2026-2027

ΕΑΡΙΝΟ Α ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2026-2027																																		
Α ΕΞΑΜΗΝΟ - ΕΑΡΙΝΟ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28					
	ΜΑΡΤΙΟΣ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
Β ΕΞΑΜΗΝΟ - ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	ΜΑΙΟΣ	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
	ΙΟΥΝΙΟΣ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
	Εξεταστική περίοδος																																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ Β ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2026-2027																																		
Β ΕΞΑΜΗΝΟ - ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
Β ΕΞΑΜΗΝΟ - ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
	Εξεταστική περίοδος																																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

«Ανάπτυξη νέων Φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση»

ΕΑΡΙΝΟ Γ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2026-2027																																																										
Γ ΕΞΑΜΗΝΟ - ΕΑΡΙΝΟ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ																													
	Εξεταστική περίοδος																																																									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28																														
	ΜΑΡΤΙΟΣ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ																										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31																											
	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ																										
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	Διακοπές Πάσχα																																																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																													
ΜΑΙΟΣ	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ																											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31																												
ΙΟΥΝΙΟΣ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ	Δ	Τ	Τ																												
					Εξεταστική περίοδος																																																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																													

Πρόγραμμα Σπουδών

VI. Συνοπτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων

Α ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Υπεύθυνος Μαθήματος	ECTS
1. Μεθοδολογία της Έρευνας – Βιοστατιστική-Βιοπληροφορική	Κ. Δημακοπούλου kdimakor@med.uoa.gr	4
2. Μεθοδολογία συγγραφής και δημοσίευσης εργασίας	Μ.Πέππα Moly6592@yahoo.com	2
3. Βασικές Αρχές Βιολογίας (κυτταρικής και μοριακής) στη φαρμακολογία	Δ. Στραβοπόδης dstravop@biol.uoa.gr	5
4. Βασικές Αρχές Φαρμακολογίας και Βιοτεχνολογίας	Ν. Πίππα natpippa@pharm.uoa.gr	5
5. Ιατρική ακριβείας - Εξατομικευμένη Φαρμακολογία	Θ. Αναγνωστόπουλος atanagnost@bioacademy.gr	3
6. Προκλινική και Κλινική Ανάπτυξη Φαρμάκου	Α. Χαρπίδου dcharpidou@yahoo.gr	6
7. Φαρμακοεπιδημιολογία και Φαρμακοεπαγρύπνηση	Β. Μπαρούτσου baroutsb@otenet.gr	5
Σύνολο		30

Β ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Υπεύθυνος Μαθήματος	ECTS
8. Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΟΦ-ΕΜΑ-FDA): Νομικό & Κανονιστικό Πλαίσιο	Μ.Πέππα Moly6592@yahoo.com	7
9. Αξιολόγηση Τεχνολογιών Υγείας (HTA-Health TechnologyAssessment)	Γ. Γουρζουλίδης gourzoulidis.g@gmail.com	6
10. Τιμολόγηση και Αποζημίωση Φαρμάκου και Πρόσβαση στις Αγορές	Θ. Βοζίκης avozik@unipi.gr	7
11. Βασικές Αρχές Φαρμακευτικού Marketing	Π. Δημόπουλος	4
12. Πρόσβαση στο Φάρμακο και Συσχέτιση με την Θεραπευτική Αξία του	Π. Σταφυλάς panos@healthink.info	6
Σύνολο		30

Πρόγραμμα Σπουδών

Γ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Υπεύθυνος Μαθήματος	ECTS
13. Βασικές Αρχές και Εφαρμογές Πολιτικών Υγείας και Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Χ. Καρανίκας h.karanikas@gmail.com	3
14. Φροντίδα και Συστήματα Υγείας στην Ελλάδα και την Ευρώπη	Κ. Αθανασάκης k.athanasakis@gmail.com	3
15. Κοινωνική διάσταση του φαρμάκου	Κ. Συρίγος ksyrigos@med.uoa.gr	4
Εκπόνηση μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας		20
Σύνολο		30

Πρόγραμμα Σπουδών

VII. Περιεχόμενο – Περιγραφή Μαθημάτων

Κατά τη διάρκεια του Α' εξαμήνου οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα παρακολουθήσουν εξ αποστάσεως ή από Αμφιθεάτρου τα παρακάτω μαθήματα:

- ✓ **Μάθημα 1ο:** Μεθοδολογία της έρευνας, βιοστατιστική, βιοπληροφορική: Το μάθημα παρέχει εισαγωγή στους στόχους, τη φιλοσοφία και τη δομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Παρουσιάζονται βασικές έννοιες της μεθοδολογίας της έρευνας, της βιοστατιστικής και της βιοπληροφορικής. Οι φοιτητές ενημερώνονται για τις ευκαιρίες συμμετοχής σε ευρωπαϊκά προγράμματα (π.χ. ERASMUS/CIVIS) και εξοικειώνονται με τους βασικούς άξονες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος παρουσιάζονται τεχνικές ανάλυσης δεδομένων, όπως η ανάλυση γονιδιακής έκφρασης, η χρήση βιοπληροφορικών εργαλείων και η κατανόηση βιολογικών δικτύων.

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα ερευνητικά εργαλεία και τις σύγχρονες τεχνολογικές προσεγγίσεις που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια των σπουδών.

- ✓ **Μάθημα 2ο:** Μεθοδολογία συγγραφής και δημοσίευσης εργασίας: Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις βασικές αρχές συγγραφής και δημοσίευσης επιστημονικών εργασιών. Παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες δημοσιεύσεων, οι τεχνικές βιβλιογραφικής ανασκόπησης και τα πρότυπα συγγραφής πρωτότυπης ερευνητικής εργασίας.

Δίνεται έμφαση στη σωστή τεκμηρίωση, στη δομή της επιστημονικής γραφής, στην κριτική ανάγνωση και αξιολόγηση δημοσιευμένων μελετών, καθώς και στις αρχές της δεοντολογίας στη δημοσίευση.

Το μάθημα στοχεύει στην ενίσχυση των ερευνητικών και συγγραφικών δεξιοτήτων των φοιτητών και στη στήριξη της παραγωγής επιστημονικού έργου υψηλής ποιότητας

- ✓ **Μάθημα 3ο:** Βασικές Αρχές Βιολογίας (κυτταρικής και μοριακής) στη φαρμακολογία: Το μάθημα επικεντρώνεται σε σύγχρονες τεχνολογίες και αρχές της μοριακής και κυτταρικής βιολογίας με εφαρμογές στη φαρμακευτική ανάπτυξη. Παρουσιάζονται οι μικροσυστοιχίες γονιδιακής έκφρασης, βασικές έννοιες μεταβολομικής και μεταγραφωμικής, καθώς και μοριακοί μηχανισμοί όπως η καρκινογένεση, η απόπτωση, η γονιδιωματική αστάθεια και η λειτουργία των τελομερών. Το μάθημα συνδέεται με την εξατομικευμένη ιατρική και τη βιολογία του καρκίνου και διδάσκεται με τη συμβολή ερευνητών από το ΕΚΠΑ, το ΙΙΒΕΑΑ και το Ινστιτούτο Φλέμινγκ.
- ✓ **Μάθημα 4ο:** Βασικές Αρχές Φαρμακολογίας και Βιοτεχνολογίας: Το μάθημα παρέχει εισαγωγή στις βασικές αρχές της φαρμακολογίας, της φαρμακευτικής τεχνολογίας και της βιοτεχνολογίας, με στόχο την κατανόηση της ανάπτυξης και μορφοποίησης φαρμακευτικών προϊόντων. Καλύπτονται έννοιες όπως οι κατηγορίες φαρμακευτικών προϊόντων, τα έκδοχα, οι μορφές χορήγησης, η σταθερότητα και οι φαρμακοκινητικές παράμετροι.
Παρουσιάζονται σύγχρονες μέθοδοι χορήγησης και παραδείγματα ανάπτυξης νέων και γενοσήμων φαρμάκων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις εφαρμογές της βιοτεχνολογίας και της νανοτεχνολογίας στον σχεδιασμό νανοφάρμακων, συστημάτων μεταφοράς και εμβολίων.
Το μάθημα διδάσκεται από διεπιστημονική ομάδα επιστημόνων και συνδυάζει θεωρητική και πρακτική γνώση της σύγχρονης φαρμακευτικής επιστήμης.
- ✓ **Μάθημα 5ο:** Ιατρική ακριβείας - Εξατομικευμένη Φαρμακολογία: Το μάθημα εξετάζει τις σύγχρονες εξελίξεις στον τομέα της εξατομικευμένης ιατρικής, εστιάζοντας στις επιστημονικές, τεχνολογικές και κλινικές διαστάσεις της. Μέσα από θεματικές όπως η εφαρμογή της Ιατρικής Ακριβείας στην Ελλάδα, η γονιδιακή θεραπεία, τα δίκτυα στην Ιατρική Ακριβείας και Φαρμακολογία, καθώς και οι πολυ-ομικές

προσεγγίσεις (multi-omics), οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με τα εργαλεία και τις μεθοδολογίες που οδηγούν στην ακριβή διάγνωση και θεραπεία βάσει του μοριακού προφίλ του κάθε ασθενούς. Η διδασκαλία γίνεται από καταξιωμένους ερευνητές και πανεπιστημιακούς με σημαντική συμβολή στον τομέα της βιοϊατρικής έρευνας και της φαρμακογονιδιωματικής.

- ✓ **Μάθημα 6ο:** Προκλινική και Κλινική Ανάπτυξη ενός Φαρμάκου: Το μάθημα παρουσιάζει τις βασικές αρχές σχεδιασμού και διεξαγωγής κλινικών μελετών, με έμφαση σε επιστημονικά πρότυπα (PICO, FINER), τη σύνταξη πρωτοκόλλου και τις αρχές της Ορθής Κλινικής Πρακτικής. Εξετάζονται ζητήματα βιοηθικής, όπως η συναίνεση, η προστασία ευάλωτων ομάδων και οι υποχρεώσεις των ερευνητών. Παρουσιάζεται ο ρόλος των ρυθμιστικών αρχών (ΕΟΦ/ΕΜΑ), των CROs, καθώς και ειδικά θέματα μελετών σε ιδιαίτερους πληθυσμούς. Το μάθημα αναδεικνύει τη σημασία των κλινικών μελετών για τη βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης, με στόχο την κατανόηση του πλαισίου που εξασφαλίζει την ασφάλεια, την αξιοπιστία και τη δεοντολογική εγκυρότητα της έρευνας.
- ✓ **Μάθημα 7ο:** Φαρμακοεπιδημιολογία και Φαρμακοεπαγρύπνηση: Το μάθημα εισάγει τις βασικές αρχές της φαρμακοεπιδημιολογίας και της φαρμακοεπαγρύπνησης, εστιάζοντας στον ρόλο τους στην ανάπτυξη, αξιολόγηση και κυκλοφορία των φαρμάκων. Παρουσιάζονται οι μέθοδοι μελέτης της αποτελεσματικότητας και ασφάλειας των φαρμάκων σε επίπεδο πληθυσμού, καθώς και οι διαδικασίες εντοπισμού και παρακολούθησης ανεπιθύμητων ενεργειών. Οι φοιτητές εκπαιδεύονται στον σχεδιασμό και την ερμηνεία φαρμακοεπιδημιολογικών μελετών και RWE πρωτοκόλλων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές των ρυθμιστικών αρχών. Εξετάζεται επίσης η σύνδεση των δεδομένων αυτών με τις αξιολογήσεις τεχνολογιών υγείας και τα μοντέλα πρόληψης βλάβης στους ασθενείς.

Κατά τη διάρκεια του Β΄ εξαμήνου οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα παρακολουθήσουν εξ αποστάσεως ή από Αμφιθεάτρου τα παρακάτω μαθήματα:

- ✓ **Μάθημα 8ο:** Ρυθμιστικές αρχές (ΕΟΦ-EMA-FDA) Νομικό & Κανονιστικό Πλαίσιο: Το μάθημα παρουσιάζει το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει την ανάπτυξη, έγκριση και κυκλοφορία φαρμακευτικών προϊόντων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Εξετάζονται οι βασικές αρχές και οι απαιτήσεις των αρμόδιων αρχών (ΕΟΦ, EMA, FDA), καθώς και οι διαδικασίες αξιολόγησης, έγκρισης και εποπτείας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε θέματα όπως τα βιοομοειδή, οι γονιδιακές θεραπείες, οι μετεγκριτικές μελέτες και οι ρυθμιστικές απαιτήσεις για ιατροτεχνολογικά προϊόντα. Το μάθημα περιλαμβάνει εισηγήσεις από ειδικούς και εκπροσώπους της φαρμακοβιομηχανίας και προετοιμάζει τους φοιτητές για ενεργή συμμετοχή στον κύκλο ζωής ενός φαρμάκου.

- ✓ **Μάθημα 9ο:** Αξιολόγηση Τεχνολογιών Υγείας (HTA-Health Technology Assessment): Το μάθημα εισάγει τις βασικές αρχές της Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας (HTA), με στόχο την κατανόηση της διαδικασίας λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων στον χώρο της Υγείας. Εξετάζονται διεθνή παραδείγματα εφαρμογής του HTA, οι διαφορές μεταξύ συστημάτων, καθώς και οι βέλτιστες πρακτικές.

Γίνεται αναφορά στον ρόλο των ασθενών και της κοινωνίας στην HTA, και αναλύονται κλινικές, οικονομικές, κοινωνικές και ηθικές διαστάσεις.

Το μάθημα ενισχύει τις δεξιότητες ανάλυσης και κριτικής αποτίμησης τεχνολογιών υγείας και προετοιμάζει τους φοιτητές για συμμετοχή σε εθνικούς και διεθνείς μηχανισμούς αξιολόγησης.

- ✓ **Μάθημα 10ο:** Τιμολόγηση και Αποζημίωση Φαρμάκου και Πρόσβαση στις Αγορές: Το μάθημα παρουσιάζει τις οικονομικές και ρυθμιστικές πτυχές της φαρμακευτικής πολιτικής, με έμφαση στην τιμολόγηση και την αποζημίωση φαρμάκων. Αναλύονται σύγχρονες μεθοδολογίες καθορισμού τιμών, μοντέλα αξιολόγησης προστιθέμενης αξίας και στρατηγικές ενσωμάτωσης νέων φαρμάκων στα συστήματα υγείας.

Παρουσιάζονται τα ευρωπαϊκά συστήματα τιμολόγησης και αποζημίωσης, οι διαδικασίες διαπραγμάτευσης τιμών στην Ελλάδα, καθώς και διεθνείς πρακτικές. Το μάθημα ενισχύει την

κατανόηση των οικονομικών προκλήσεων της φαρμακευτικής πολιτικής και προετοιμάζει τους φοιτητές για συμμετοχή σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

- ✓ **Μάθημα 11ο:** Βασικές Αρχές Φαρμακευτικού Marketing: Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις έννοιες του φαρμακευτικού marketing και της πρόσβασης στην αγορά (marketaccess), οι οποίες αποτελούν κρίσιμες παραμέτρους στη στρατηγική ανάπτυξης και διάθεσης ενός φαρμακευτικού προϊόντος. Μέσα από θεματικές όπως ο καθορισμός του αγοραστικού κοινού, η στρατηγική τοποθέτηση προϊόντων, ο σχεδιασμός marketingplan και η αξιολόγηση των stakeholders, οι φοιτητές αποκτούν πρακτική κατανόηση των σύγχρονων απαιτήσεων της φαρμακευτικής αγοράς.

Μέσα από σύγχρονες θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις, οι φοιτητές αποκτούν εργαλεία για την ανάλυση της αγοράς και την επιτυχημένη εισαγωγή φαρμακευτικών προϊόντων στο σύστημα υγείας.

- ✓ **Μάθημα 12ο:** Πρόσβαση στο Φάρμακο και Συσχέτιση με την Θεραπευτική Αξία του: Το μάθημα εξετάζει τη σύνδεση της πρόσβασης στο φάρμακο με τη θεραπευτική του αξία και την οικονομική αξιολόγηση. Παρουσιάζονται έννοιες όπως η κλινική αξία, οι αναλύσεις κόστους-ασθένειας και οι προκλήσεις αξιοποίησης πραγματικών δεδομένων υγείας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα μητρώα ασθενών (registries) και στη συμβολή τους στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της ασφάλειας θεραπειών. Το μάθημα ενισχύει την κατανόηση της πολυπαραγοντικής φύσης της πρόσβασης στο φάρμακο και παρέχει τα εργαλεία αξιολόγησης της σχέσης κόστους, κλινικού οφέλους και κοινωνικής ωφέλειας.

Πρόγραμμα Σπουδών

Κατά τη διάρκεια του Γ' εξαμήνου οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα παρακολουθήσουν εξ αποστάσεως ή από Αμφιθεάτρου τα παρακάτω μαθήματα και θα έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν την Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία τους:

- ✓ **Μάθημα 13ο:** . Βασικές Αρχές και Εφαρμογές Πολιτικών Υγείας και Ψηφιακός Μετασχηματισμός : Το μάθημα εισάγει τις βασικές έννοιες και εφαρμογές του ψηφιακού μετασχηματισμού στον τομέα της υγείας. Παρουσιάζονται ψηφιακές τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η ανάλυση δεδομένων, η τηλεϊατρική, ο ηλεκτρονικός φάκελος υγείας και τα συστήματα υποστήριξης κλινικών αποφάσεων. Αναλύονται οι προκλήσεις και οι δυνατότητες που προκύπτουν από την ενσωμάτωση των ψηφιακών εργαλείων στην παροχή υπηρεσιών υγείας, καθώς και οι επιπτώσεις τους στην ποιότητα, την πρόσβαση και την αποδοτικότητα του συστήματος. Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση του σύγχρονου ψηφιακού περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αξιολόγηση και αξιοποίηση ψηφιακών λύσεων στον χώρο της υγείας.
- ✓ **Μάθημα 14ο:** Φροντίδα και Συστήματα Υγείας στην Ελλάδα και την Ευρώπη και Πολιτικές Υγείας: Το μάθημα επικεντρώνεται στην ανάλυση των ευρωπαϊκών συστημάτων υγείας και των διαφορετικών μοντέλων φροντίδας που εφαρμόζονται. Οι φοιτητές εξετάζουν την οργάνωση της αγοράς υπηρεσιών υγείας, τα βασικά υποδείγματα χρηματοδότησης και τις τάσεις που διαμορφώνουν τις πολιτικές υγείας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Παρουσιάζονται συγκριτικά παραδείγματα συστημάτων υγείας, με στόχο την κατανόηση των διαφορών σε όρους προσβασιμότητας, ποιότητας υπηρεσιών και οικονομικής αποδοτικότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαχείριση των δαπανών υγείας, τις μορφές χρηματοδότησης και τους μηχανισμούς αποζημίωσης. Το μάθημα ενισχύει την κατανόηση του πλαισίου μέσα στο οποίο σχεδιάζονται και λειτουργούν οι πολιτικές υγείας, προσφέροντας στους φοιτητές τα απαραίτητα εργαλεία για τη

Π.Μ.Σ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

μελλοντική συμμετοχή τους σε θέσεις ευθύνης στον τομέα της υγειονομικής φροντίδας.

- ✓ **Μάθημα 15ο: Κοινωνική διάσταση του φαρμάκου:** Κοινωνικές Ανισότητες και πρόσβαση στις υπηρεσίες φροντίδας υγείας. Μέθοδοι και τεχνολογίες για την κατ' οίκον φροντίδα χρόνιων ασθενών. Πρόσβαση ιδιαίτερων κοινωνικών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας και φάρμακα. Ο ρόλος των ασθενών στη χάραξη πολιτικών υγείας και η επικοινωνία της υγείας και των φαρμάκων στο ευρύ κοινό.

Αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ

[Περιγραφή Μαθημάτων ΠΜΣ](#)

Πρόγραμμα Σπουδών

VIII. Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ «Ανάπτυξη Νέων Φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος θα είναι σε θέση να:

- Θέτουν ερευνητικά ερωτήματα και να ακολουθούν τα στάδια της ερευνητικής διαδικασίας
- Αναγνωρίζουν τα διαφορετικά είδη έρευνας και να επιλέγουν τη μεθοδολογία που εξυπηρετεί
- Κατανοούν τα είδη μελετών και να επιλέγουν το σωστό για κάθε ερευνητικό ερώτημα
- Γνωρίζουν τις βασικές φαρμακοτεχνικές μορφές και για ποιο λόγο ερευνώνται συνεχώς νέοι τρόποι χορήγησης και μεταφοράς φαρμάκων
- Κατανοούν τη σημαντική συμβολή της Νανοτεχνολογίας στην ανάπτυξη αποτελεσματικών φαρμάκων
- Κατανοούν με ποιο τρόπο η επιστήμη της βιοπληροφορικής βοηθά στην μοντελοποίηση και προσομοίωση
- Κατανοούν τη λογική με την οποία η βιοπληροφορική βοηθά στην ανάλυση και ερμηνεία βιολογικών δεδομένων
- Γνωρίζουν τι είναι προκλινική και κλινική έρευνα και τις αντίστοιχες φάσεις της
- Γνωρίζουν το νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει την κλινική έρευνα
- Κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο η κλινική έρευνα προάγει την ανάπτυξη αποτελεσματικών και ασφαλών θεραπειών και προάγει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας
- Κατανοούν το ρόλο των αρχών υγείας στη διασφάλιση της GCP
- Κατανοούν το σχεδιασμό και να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα μια φαρμακοεπιδημιολογικής μελέτης
- Μπορούν να σχεδιάσουν πρωτόκολλα RWE σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές ποιότητας που ορίζουν οι ρυθμιστικές αρχές

- Κατανοούν με ποιο τρόπο τα αποτελέσματα των μελετών επηρεάζουν τις αναλύσεις και τα μοντέλα της αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας
- Γνωρίζουν το πλαίσιο και τις απαιτήσεις της Φαρμακοεπαγρύπνησης και να μπορούν να εργαστούν πάνω σε μοντέλα πρόληψη βλάβης των ασθενών μέσω της αναγνώρισης, εκτίμησης, κατανόησης, και μείωσης των ανεπιθύμητων ενεργειών των φαρμάκων
- Γνωρίζουν τις δομές και το ρόλο των βασικών ρυθμιστικών αρχών σε Ελλάδα, Ευρώπη και Αμερική
- Κατανοούν με ποιο τρόπο το ρυθμιστικό και νομικό πλαίσιο καθορίζει τη διαδικασία ανάπτυξης φαρμάκων
- Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του Ελληνικού συστήματος υγείας, και να προτείνουν τρόπους βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών
- αντιλαμβάνονται τα οικονομικά μεγέθη της δαπάνη φαρμάκου, και σχεδιάζουν προτάσεις για την περιστολή της με γνώμονα τη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας
- κατανοούν το ρόλο των εμπλεκόμενων φορέων και εταίρων στο σύστημα υγείας
- Κατανοούν την αξία της οικονομικής αξιολόγησης στη δημιουργία ενός συστήματος υγείας που θα έχει έναν ευρύτερο κοινωνικό προσανατολισμό και θα είναι σύμφωνο με τις αρχές της ισότητας
- Γνωρίζουν πως σχετίζεται η θεραπευτικής αξίας μιας παρέμβασης με την οικονομική της αξιολόγηση και τη δυνατότητα εφαρμογής της
- Γνωρίζουν τις έννοιες και τους όρους της οικονομικής αξιολόγησης
- Να εφαρμόζουν στην πράξη τις βασικές μεθόδους οικονομικής αξιολόγησης και να ερμηνεύσουν τα αποτελέσματα
- Γνωρίζουν τι είναι η τεχνολογία υγείας, τι είναι η ΑΤΥ, από ποιους εφαρμόζεται, για ποιο λόγο εφαρμόζεται, ποιοι είναι οι εμπλεκόμενοι φορείς, και ποια είναι η μεθοδολογία και τα κριτήρια που εφαρμόζονται.
- Γνωρίζουν τις μεθοδολογίες που ακολουθούνται κατά την αξιολόγηση μιας ιατρικής τεχνολογίας καθώς και τα στοιχεία που μελετώνται

- Γνωρίζουν τις πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνει ο φάκελος υποβολής μια νέας τεχνολογίας προς αξιολόγηση.
- Γνωρίζουν τη δομή, το ρόλο και τον τρόπο λειτουργίας της επιτροπής ΑΤΥ στην Ελλάδα
- Κατανοούν τις ιδιαιτερότητες της αγοράς του φαρμάκου
- Γνωρίζουν τα εργαλεία και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την τιμολόγηση ενός φαρμάκου, τα στάδια από την αξιολόγηση ενός φαρμάκου στην αποζημίωση του, τις ιδιαιτερότητες της φαρμακευτικής αγοράς και το ρόλο της στην παγκόσμια οικονομία, τις βασικές έννοιες, τα εργαλεία και τα στοιχεία που συνθέτουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός στρατηγικού πλάνου
- Συλλέγουν το σύνολο της πληροφορίας, από το σύνολο της αγοράς, καθώς και να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα μιας έρευνας αγοράς, και να μπορούν να τα αξιοποιούν συνολικά στο σχεδιασμό της στρατηγικής και του πλάνου
- Γνωρίζουν τους τρόπους με τους οποίους γίνεται η δημιουργία, παράδοση και επικοινωνία της ανώτερης αξίας του φαρμακευτικού προϊόντος στην αγορά
- Εκτεθούν σε σύγχρονα εργαλεία και στρατηγικές ψηφιακού Marketing
- Παρακολουθούν τις εξελίξεις που διαμορφώνουν το μέλλον της φαρμακευτικής αγοράς
- Γνωρίζουν το πλαίσιο και τους στόχους των πολιτικών υγείας στην Ελλάδα
- Προσδιορίζουν τις παραμέτρους που διαμορφώνουν πολιτικές υγείας
- Αξιολογούν τις προτεραιότητες των συστημάτων υγείας και να αναγνωρίζουν τα πεδία που χρήζουν άμεσων μεταρρυθμίσεων

Εξέταση και Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Ι. Γενικές πληροφορίες Εξέτασης και Αξιολόγησης

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε τρία εξάμηνα σπουδών, το εαρινό και το χειμερινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων και εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών του φοιτητή ξεπερνά το 20% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή, με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. θα μπορεί να γίνεται με δύο τρόπους:

- α) Κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου δια εκπόνησης ατομικών ή/και ομαδικών εργασιών.
- β) Στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις ή/και με εκπόνηση εργασιών ή/και προφορικής εξέτασης.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει:

- α) Να παρακολουθήσει με φυσική παρουσία τουλάχιστον το 80% των ωρών των μαθημάτων
- β) Να παρακολουθήσει με φυσική παρουσία τουλάχιστον το 80% των ωρών των παράλληλων δραστηριοτήτων που εντάσσονται στο πρόγραμμα (παρακολούθηση ημερίδων, συνεδρίων ή διαλέξεων εκτός του τακτικού προγράμματος του Π.Μ.Σ.).
- γ) Να περάσει επιτυχώς (βάση το 5) τη γραπτή ή/και την προφορική εξέταση. Μέρος της γραπτής ή της προφορικής εξέτασης κάποιων μαθημάτων μπορεί να γίνεται μέσω της εκπόνησης εργασίας, με ευθύνη της

ΣΕ.

δ) Να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Εάν αποτύχει και στην επαναληπτική εξεταστική, θεωρείται ότι δεν έχει εμπεδώσει το μάθημα/τα και ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να ξανά-παρακολουθήσει το μάθημα/τα που απέτυχε και να εξεταστεί σε αυτό/τα για μια τελευταία φορά, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη ΣΕ. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων. Στην περίπτωση που ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει και σε αυτή την εξέταση, θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα σπουδών και διαγράφεται από το μητρώο μεταπτυχιακών φοιτητών.

Εξέταση και Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών

II. Διπλωματική Εργασία

Στο Γ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Επιτροπή Εκπαίδευσης, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, το πεδίο ενδιαφέροντος του φοιτητή και ο προτεινόμενος επιβλέπων, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και οριστικοποιεί το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας και συγκροτεί την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή (ΤΕΕ) για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων καθώς και τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο.

Ο Επιβλέπων και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του ΠΜΣ και είναι κατ ελάχιστον κάτοχοι Διδακτορικής Διατριβής.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα ή ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας και να είναι πρωτότυπο.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι ελληνική ή αγγλική.

Εξέταση και Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών

III. Μορφή Διπλωματικής Εργασίας

Μορφοποίηση:

Το κείμενο της διπλωματικής εργασίας (ΔΕ) θα είναι επικεντρωμένο, με ίσο διάστημα και από τις 2 άκρες της σελίδας. Θα χρησιμοποιείται γραμματοσειρά arial μεγέθους 12 και διπλό διάστημα. Οι σελίδες θα αριθμούνται διαδοχικά, αρχίζοντας από τη σελίδα του τίτλου, με αραβικούς αριθμούς. Στην αρίθμηση θα περιλαμβάνονται και οι σελίδες με φωτογραφίες, πίνακες, εικόνες, διαγράμματα κ.λπ. Κάθε εικόνα, φωτογραφία, πίνακας, διάγραμμα κ.λ.π. θα μπαίνει σε ξεχωριστή σελίδα, μαζί με τη λεζάντα του.

Δομή:

Η Διπλωματική Εργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη και με την εξής σειρά:

- Πίνακα Περιεχομένων
- Περίληψη έως 300 λέξεις στα ελληνικά
- Περίληψη έως 300 λέξεις στα αγγλικά
- Εισαγωγή με πλήρη ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας
- Μεθοδολογία
- Αποτελέσματα
- Συζήτηση
- Βιβλιογραφία
- Εκτεταμένη Σύνοψη 2000 λέξεων

Εξέταση και Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Έλεγχος λογοκλοπής και χρήσης AI:

Όταν η εργασία θα έχει ολοκληρωθεί θα πρέπει να υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα Turnitin ώστε να ελεγχθεί για λογοκλοπή και χρήση τεχνητής νοημοσύνης τόσο στα ελληνικά όσο και στην αγγλική του απόδοση. Τα αποδεκτά ποσοστά είναι 25% για λογοκλοπή και 20% για χρήση AI.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του ελέγχου λογοκλοπής, η εργασία θα αποστέλλεται στον επιβλέποντα ή ακαδημαϊκό σύμβουλο για τις τελικές διορθώσεις.

Παράδοση διπλωματικής εργασίας:

Μετά την ολοκλήρωση των διορθώσεων, όταν το κείμενο πάρει την τελική του μορφή, η Διπλωματική εργασία θα πρέπει να παραδοθεί στη Γραμματεία αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή pdf. Ταυτόχρονα, είναι ευθύνη του φοιτητή να αποστείλει την τελική μορφή της εργασίας σε pdf στην Τριμελή Επιτροπή και τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο.

Προγραμματισμός παρουσίασης:

Η παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας θα πραγματοποιείται σε ημέρα και ώρα που θα ορίζεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ. Παρουσιάσεις διπλωματικών εργασιών ορίζονται περίπου κάθε 2 μήνες.

Για να παρουσιάσει ο Μ.Φ. τη διπλωματική του εργασία θα πρέπει να την έχει καταθέσει στη Γραμματεία τουλάχιστον 20 ημέρες νωρίτερα από την προγραμματισμένη ημερομηνία παρουσιάσεων σύμφωνα με τις ως άνω οδηγίες και εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις.

Οι παρουσιάσεις γίνονται είτε διαδικτυακά, είτε δια ζώσης ανάλογα με το Πρόγραμμα της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Ο Μ.Φ. υποχρεούται να ενημερώσει εγκαίρως τον Επιβλέποντα, τα Μέλη της 3μελούς επιτροπής και τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο για την ημερομηνία και τόπο διεξαγωγής της παρουσίασής του και να τους αποστείλει πρόσκληση για την παρουσίαση της εργασίας στην οποία θα αναγράφεται ημερομηνία, ώρα, τόπος διεξαγωγής ή το σχετικό link αν πρόκειται για διαδικτυακή παρουσίαση.

Βαθμολογία διπλωματικής εργασίας:

Η διπλωματική εργασία βαθμολογείται από την Επιτροπή Εκπαίδευσης σε συνεργασία με τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο και τον Επιβλέποντα μετά την παρουσίασή της. Τα κριτήρια βαθμολόγησης της εργασίας είναι η αρτιότητα του περιεχομένου, το είδος της εργασίας (οι ερευνητικές εργασίες και οι συστηματικές ανασκοπήσεις μετα-αναλύσεις λαμβάνουν υψηλότερη βαθμολογία από τις βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις), η συνεργασία με τον Επιβλέποντα/Ακαδημαϊκό Σύμβουλο κατά τη διαδικασία εκπόνησης και η πιθανή δημοσίευση της εργασίας σε επιστημονικό περιοδικό ή Συνέδριο.

Υποχρεώσεις και δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α΄ κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία. Η Μονάδα Προσβασιμότητας του ΕΚΠΑ ιδρύθηκε και λειτουργεί με την από 23 Φεβρουαρίου 2006 απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου και την από 22 Μαρτίου 2006 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Έργο της είναι η εξασφάλιση στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.
2. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. θα είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση των μεταπτυχιακών μαθημάτων που ορίζονται από το Π.Μ.Σ. καθώς και η επιτυχής παρουσίαση της Διπλωματικής Εργασίας. Το περιεχόμενο και η διάρκεια των μαθημάτων καθώς και η κατανομή των διδακτικών μονάδων (ECTS) παρουσιάστηκαν προηγουμένως.
3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει παρακολουθούν επιτυχώς τα προσφερόμενα μεταπτυχιακά μαθήματα. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θα θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει μόνο εάν συμπληρώσει το 80% των ωρών του μαθήματος του Π.Μ.Σ., καθώς και το 80% των παράλληλων δραστηριοτήτων που εντάσσονται στο πρόγραμμα (παρακολούθηση ημερίδων, συνεδρίων ή διαλέξεων εκτός του τακτικού προγράμματος του ΠΜΣ). Σε αντίθετη περίπτωση θα υποχρεούται να επαναλάβει το μάθημα.
4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να περάσουν με επιτυχία (βαθμός μεγαλύτερος ή ίσος του 5) τόσο τις γραπτές όσο και τις προφορικές εξετάσεις σε κάθε μάθημα

5. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να περάσουν με επιτυχία (βαθμός μεγαλύτερος ή ίσος του 5) την εξέταση της διπλωματικής εργασίας. Εάν ο φοιτητής δεν μπορέσει να ολοκληρώσει έγκαιρα την εργασία του, τότε με αιτιολογημένη έκθεση θα αιτηθεί από την ΣΕ την παράταση του χρόνου εκπόνησης της και η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής θα αποφασίσει.

6. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να εφοδιάζονται εγκαίρως και με δική τους ευθύνη, με τα απαραίτητα συγγράμματα και φωτοτυπίες επιστημονικών άρθρων που καλύπτουν τη διδακτέα ύλη.

7. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί για το κάθε μάθημα.

8. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

9. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να παρακολουθούν συνέδρια, ημερίδες και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις με θέματα συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., όπως θα τους έχει υποδειχθεί από την ΣΕ.

Η μη τήρηση των παραπάνω, θα αποτελεί βάση απορριπτικού βαθμού, επανάληψης ή αποκλεισμού του μεταπτυχιακού φοιτητή από το πρόγραμμα, μετά από εισήγηση του υπεύθυνου καθηγητή και σχετική απόφαση της ΣΕ και της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής. Φοιτητής που θα επαναλάβει τη φοίτησή του είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις κ.ο.κ., στα οποία δεν είχε αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή της φοίτησής του. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα λαμβάνει άδεια αναστολής φοίτησης, όταν επαναλάβει τη φοίτηση του, θα εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

Υποχρεώσεις και δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών για τους παρακάτω λόγους:

- α) Αντιγραφή στις εξετάσεις ή στην εκπόνηση εργασιών ή στην επίλυση ασκήσεων, ανάρμοστη συμπεριφορά και λοιπά παραπτώματα που δεν συνάδουν με την ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή.
- β) Χρήση ιδεών, μεθόδων και αποτελεσμάτων ή αντιγραφή μέρους εργασιών άλλων επιστημόνων χωρίς αναφορά σ' αυτούς στη μεταπτυχιακή διπλωματική τους εργασία ή σε άλλες εργασίες. Εάν υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας κατά τη συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών τους.
- γ) Μη επιτυχής εξέταση σε περισσότερα από ένα (1) μαθήματα στο εξάμηνο, αποτυχία να παραδώσει τις απαραίτητες εργασίες εμπρόθεσμα και μη επιτυχής επανεξέταση ενός μαθήματος
- δ) Μη επιτυχής εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας που εκπόνησε.
- ε) Παρέλευση του χρονικού διαστήματος φοίτησης όπως ορίζεται στο άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού.
- στ) Καθυστέρηση του φοιτητή να καταβάλει τα προβλεπόμενα τέλη φοίτησης εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- ζ) Διαγραφή προβλέπεται στην περίπτωση που ζητηθεί από τον ίδιο τον μεταπτυχιακό φοιτητή. Στην εν λόγω περίπτωση, δεν υποχρεούται στην καταβολή των τελών φοίτησης που αντιστοιχεί στο διάστημα που αποχωρεί. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που ζητάει τη διαγραφή του από το Π.Μ.Σ. μπορεί να αιτηθεί για Πιστοποιητικό Παρακολούθησης για τα μαθήματα που παρακολούθησε επιτυχώς.
- η) Έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα.

Υποχρεώσεις και δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Αξιολόγηση Μαθήματος και Διδάσκοντα

Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Όσον αφορά το κάθε μάθημα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές το αξιολογούν με βάση ερωτηματολόγιο που συμπληρώνουν. Το σχετικό έντυπο καλύπτει το μάθημα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας και το βαθμό συσχέτισης του με την πράξη, τις αρχές και τη φιλοσοφία του μεταπτυχιακού προγράμματος. Η αξιολόγηση του κάθε διδάσκοντα από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής του στους φοιτητές, την προετοιμασία του, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης διεθνώς καθιερωμένης βιβλιογραφίας, την προθυμία του να απαντά σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων και την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος. Η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται με ευθύνη της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. και τα συμπληρωμένα ανωνύμως έντυπα σφραγίζονται σε ειδικό φάκελο. Η ανάλυση των εντύπων αξιολόγησης με τις παρατηρήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών και οι συγκριτικοί πίνακες ετοιμάζονται και αυτοί με την ευθύνη της Γραμματείας. Οι πίνακες που ετοιμάζονται παραδίδονται στη ΣΕ και στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ενημερώνει τον κάθε διδάσκοντα για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης που αφορά τον ίδιο.

Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής και σε χώρο της Σχολής, παρουσία του Προέδρου της Σχολής. Το Π.Μ.Σ. «Ανάπτυξη νέων φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση» απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, με τον ίδιο ακριβώς τίτλο. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

Υποχρεώσεις και δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Ανάπτυξη νέων φαρμάκων: έρευνα, κυκλοφορία και πρόσβαση» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (4500,00€) για όλο το πρόγραμμα.

Καταβολή τελών φοίτησης

Τα τέλη φοίτησης καταβάλλονται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις των χιλίων ευρώ (1500,00€) ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Προϋποθέσεις δωρεάν φοίτησης

Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης έχουν οι εγγεγραμμένοι φοιτητές του ΠΜΣ, εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια του παρόντος. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ'ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα στα δέκα (7,5/10), εφόσον η αξιολόγηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής, άλλωστο κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από Ίδρυμα της αλλοδαπής.

Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ

Κάθε Μάθημα και κάθε εκπαιδευτής αξιολογούνται ξεχωριστά, ενώ όλο το Π.Μ.Σ. αξιολογείται εν συνόλω:

Αξιολόγηση κάθε Μαθήματος: Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές το αξιολογούν με βάση ερωτηματολόγιο που συμπληρώνουν. Το σχετικό έντυπο καλύπτει το μάθημα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας και το βαθμό συσχέτισης του με την πράξη, τις αρχές και τη φιλοσοφία του μεταπτυχιακού προγράμματος. Η ανάλυση των εντύπων αξιολόγησης με τις παρατηρήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών και οι συγκριτικοί πίνακες ετοιμάζονται και αυτοί με την ευθύνη της Γραμματείας.

Αξιολόγηση κάθε Διδάσκοντα: Η αξιολόγηση του κάθε διδάσκοντα από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής του στους φοιτητές, την προετοιμασία του, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης διεθνώς καθιερωμένης βιβλιογραφίας, την προθυμία του να απαντά σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων και την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος. Η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται με ευθύνη της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. και τα συμπληρωμένα ανωνύμως έντυπα σφραγίζονται σε ειδικό φάκελο. Οι πίνακες που ετοιμάζονται παραδίδονται στην ΣΕ και στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ενημερώνει τον κάθε διδάσκοντα για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης που αφορά τον ίδιο.

Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. εν συνόλω: Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- ✓ Κατά πόσον μεταπτυχιακοί φοιτητές του Π.Μ.Σ. θα συνεχίσουν τις σπουδές τους σε επίπεδο Διδακτορικής Διατριβής.
- ✓ Κατά πόσον οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. θα συνεχίσουν την ενασχόλησή τους με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. σε επίπεδο σπουδών, εκπαίδευσης, έρευνας, ή επαγγελματικής ενασχόλησης.
- ✓ Κατά πόσον οι εργασίες του Π.Μ.Σ. οδηγούν σε ανακοινώσεις σε Ελληνικά ή Διεθνή συνέδρια και σε

πλήρεις δημοσιεύσεις μετά από κρίση

- ✓ Αξιολογήσεις εσωτερικού ελέγχου ΤυνNord – ΤυνHellas (ISO 9001:2015)
- ✓ Από τον αριθμό των αιτήσεων συμμετοχής στο Π.Μ.Σ., ο οποίος αν είναι αυξημένος, υποδηλώνει ότι το Π.Μ.Σ. καλύπτει υπαρκτές εκπαιδευτικές, ερευνητικές και επαγγελματικές ανάγκες της ιατρικής κοινότητας.
- ✓ Από την εξωστρέφεια, καινοτομία, και κοινωνική παρέμβαση του Π.Μ.Σ.